

EBA/GL/2022/05

14 Ιουνίου 2022

Κατευθυντήριες γραμμές

σχετικά με τις πολιτικές και τις διαδικασίες που αφορούν τη διαχείριση της συμμόρφωσης και τον ρόλο και τις αρμοδιότητες του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ σύμφωνα με το άρθρο 8 και το κεφάλαιο VI της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849

1. Συμμόρφωση και υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων

Καθεστώς των κατευθυντήριων γραμμών

1. Το παρόν έγγραφο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010¹. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές και τα πιστωτικά ή χρηματοοικονομικά ιδρύματα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές.

2. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρουσιάζουν την άποψη της EAT σχετικά με τις ενδεδειγμένες εποπτικές πρακτικές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας ή σχετικά με τον τρόπο ορθής εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας στον συγκεκριμένο τομέα. Οι αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, προς τις οποίες απευθύνονται οι κατευθυντήριες γραμμές, πρέπει να συμμορφωθούν ενσωματώνοντάς τις δεόντως στις πρακτικές τους (π.χ. τροποποιώντας το νομικό τους πλαίσιο ή τις εποπτικές διαδικασίες τους), συμπεριλαμβανομένων των σημείων στα οποία οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στα ιδρύματα.

Απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και αναφορών

3. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να γνωστοποιήσουν στην EAT αν συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ή άλλως να παραθέσουν τους λόγους μη συμμόρφωσης, έως τις 21.11.2022. Εάν η προθεσμία γνωστοποίησης παρέλθει άπρακτη, η EAT θεωρεί ότι οι αρμόδιες αρχές δεν συμμορφώνονται. Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να αποστέλλονται, με την υποβολή του εντύπου που παρέχεται στον διαδικτυακό τόπο της EAT, με την επισήμανση «EBA/GL/2022/05». Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να υποβάλλονται από πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα να γνωστοποιούν τη συμμόρφωση εκ μέρους των αρμόδιων αρχών τους. Οποιαδήποτε μεταβολή στην κατάσταση συμμόρφωσης πρέπει επίσης να αναφέρεται στην EAT.

4. Οι γνωστοποιήσεις δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο της EAT, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12).

2. Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

5. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές προσδιορίζουν τον ρόλο, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ, του διοικητικού οργάνου και του ανώτερου διοικητικού στελέχους που είναι αρμόδιο για τη συμμόρφωση με την ΚΕΧ/ΧΤ, καθώς και τις εσωτερικές πολιτικές, τους ελέγχους και τις διαδικασίες, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 και στο άρθρο 45 και στο άρθρο 46 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849.

6. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται σε πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 και 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές ισχύουν για όλες τις υφιστάμενες διαρθρώσεις του διοικητικού οργάνου, ανεξάρτητα από τη διάρθρωση του διοικητικού συμβουλίου που χρησιμοποιείται (μονιστική ή/και δυαδική διάρθρωση συμβουλίου ή/και άλλη μορφή διάρθρωσης) στα διάφορα κράτη μέλη.

7. Οι όροι «διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εκτελεστικής του αρμοδιότητας» και «διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας» χρησιμοποιούνται σε όλη την έκταση του παρόντος εγγράφου χωρίς να γίνεται αναφορά σε κάποια συγκεκριμένη δομή διακυβέρνησης, ενώ και οι αναφορές στη διοικητική (εκτελεστική) ή εποπτική (μη εκτελεστική) αρμοδιότητα θα πρέπει να θεωρείται ότι αφορούν τα όργανα ή τα μέλη του διοικητικού οργάνου που είναι αρμόδια για τα αντίστοιχα καθήκοντα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Το εθνικό εταιρικό δίκαιο μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις σχετικά με το διοικητικό όργανο και οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των εν λόγω διατάξεων.

Αποδέκτες

8. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 σημείο iii) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010. Απευθύνονται επίσης σε πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, τα οποία είναι φορείς του χρηματοοικονομικού τομέα που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Ορισμοί

9. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά, οι όροι που χρησιμοποιούνται και ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/849 έχουν την ίδια έννοια και στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

Ως διοικητικό όργανο

νοείται το όργανο ή τα όργανα του πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού, τα οποία ορίζονται δυνάμει του εθνικού δικαίου και εξουσιοδοτούνται να καθορίζουν τη στρατηγική, τους στόχους και τη γενική κατεύθυνση του πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού και τα οποία επιβλέπουν και παρακολουθούν τη λήψη αποφάσεων από τη διοίκηση και περιλαμβάνουν τα πρόσωπα που πράγματι διευθύνουν την επιχειρηματική δραστηριότητα του εν λόγω ιδρύματος.

Ως διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας

νοείται το διοικητικό όργανο που ενεργεί στο πλαίσιο του ρόλου του όσον αφορά την εποπτεία και την παρακολούθηση της λήψης αποφάσεων από τη διοίκηση.

Ως διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εκτελεστικής του αρμοδιότητας

νοείται το διοικητικό όργανο που ενεργεί στο πλαίσιο του ρόλου του για την καθημερινή διαχείριση του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού.

3. Εφαρμογή

Ημερομηνία εφαρμογής

10. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ισχύουν από την 1η Δεκεμβρίου 2022.

4. Κατευθυντήριες γραμμές

4.1 Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του διοικητικού οργάνου στο πλαίσιο της ΚΕΧ/ΧΤ και του ανώτερου διοικητικού στελέχους που είναι αρμόδιο για την ΚΕΧ/ΧΤ

11. Το διοικητικό όργανο πρέπει να είναι υπεύθυνο για την έγκριση της συνολικής στρατηγικής του πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού για την ΚΕΧ/ΧΤ και για την επίβλεψη της εφαρμογής της. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να διαθέτει συλλογικά επαρκείς γνώσεις, δεξιότητες και πείρα ώστε να είναι σε θέση να κατανοεί τους κινδύνους ΚΕΧ/ΧΤ που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και το επιχειρηματικό μοντέλο του πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού, περιλαμβανομένης της γνώσης του εθνικού νομικού και κανονιστικού πλαισίου σχετικά με την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΚΕΧ/ΧΤ).

4.1.1 Ο ρόλος του διοικητικού οργάνου κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας στο πλαίσιο της ΚΕΧ/ΧΤ

12. Το διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας πρέπει να είναι υπεύθυνο για την εποπτεία και την παρακολούθηση της εφαρμογής του πλαισίου εσωτερικής διακυβέρνησης και εσωτερικού ελέγχου, ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις ισχύουσες απαιτήσεις στο πλαίσιο της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΚΕΧ/ΧΤ).

13. Εκτός από τις διατάξεις που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές των ΕΕΑ για την εσωτερική διακυβέρνηση², κατά περίπτωση, το διοικητικό όργανο ενός πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας πρέπει:

- α) να ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου ΚΕΧ/ΧΤ σε επίπεδο επιχείρησης·
- β) να επιβλέπει και να παρακολουθεί τον βαθμό στον οποίο οι πολιτικές και οι διαδικασίες για την ΚΕΧ/ΧΤ είναι κατάλληλες και αποτελεσματικές υπό το πρίσμα των κινδύνων ΚΕΧ/ΧΤ στους οποίους εκτίθεται το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει τη λήψη διορθωτικών μέτρων, όπου απαιτείται·
- γ) τουλάχιστον μία φορά ετησίως, να επανεξετάζει την αναφορά δραστηριοτήτων του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ και να λαμβάνει συχνότερα ενδιάμεσες

² Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση δυνάμει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ: ΕΒΑ/ΓΙ/2021/05· κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με ορισμένες πτυχές των απαιτήσεων της MiFID II αναφορικά με τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης: ΕSMA35-36-1946· κατευθυντήριες γραμμές της ΕΙΟΡΑ σχετικά με το σύστημα διακυβέρνησης: ΕΙΟΡΑ-BoS-14/253 EL

ενημερώσεις για δραστηριότητες που εκθέτουν το πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό σε υψηλότερους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ·

- δ) τουλάχιστον μία φορά ετησίως, να αξιολογεί την αποτελεσματική λειτουργία του τμήματος συμμόρφωσης ΚΞΧ/ΧΤ, μεταξύ άλλων λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα τυχόν εσωτερικών ή/και εξωτερικών ελέγχων σχετικά με την ΚΞΧ/ΧΤ οι οποίοι ενδέχεται να έχουν διενεργηθεί, μεταξύ άλλων όσον αφορά την καταλληλότητα των ανθρώπινων και τεχνικών πόρων που διατίθενται στον υπεύθυνο συμμόρφωσης ΚΞΧ/ΧΤ.

14. Το διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας πρέπει να διασφαλίζει ότι το μέλος του διοικητικού οργάνου που αναφέρεται στο τμήμα 4.1.3 ή, κατά περίπτωση, το ανώτερο διοικητικό στέλεχος που αναφέρεται στο τμήμα 4.1.4, το οποίο είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849:

- α) διαθέτει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την πείρα που απαιτούνται για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων ΞΧ/ΧΤ στους οποίους εκτίθεται το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός, καθώς και για την εφαρμογή των πολιτικών, των ελέγχων και των διαδικασιών ΚΞΧ/ΧΤ·
- β) κατανοεί πλήρως το επιχειρηματικό μοντέλο του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού και τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται, καθώς και τον βαθμό στον οποίο το εν λόγω επιχειρηματικό μοντέλο εκθέτει το πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό σε κινδύνους ΞΧ/ΧΤ·
- γ) ενημερώνεται εγκαίρως για τις αποφάσεις που ενδέχεται να επηρεάσουν τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός.

15. Το διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας πρέπει να έχει πρόσβαση και να λαμβάνει υπόψη δεδομένα και πληροφορίες με επαρκείς λεπτομέρειες και ποιότητα ώστε να είναι σε θέση να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντα ΚΞΧ/ΧΤ. Κατ' ελάχιστον, το διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας πρέπει να έχει έγκαιρη και άμεση πρόσβαση στην αναφορά δραστηριοτήτων του υπευθύνου συμμόρφωσης για την ΚΞΧ/ΧΤ, στην αναφορά της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, στα πορίσματα και τις παρατηρήσεις των εξωτερικών ελεγκτών, κατά περίπτωση, καθώς και στα πορίσματα της αρμόδιας αρχής, στη σχετική επικοινωνία με τη ΜΧΠ και στα επιβληθέντα εποπτικά μέτρα ή κυρώσεις.

4.1.2 Ο ρόλος του διοικητικού οργάνου κατά την άσκηση της εκτελεστικής του αρμοδιότητας στο πλαίσιο της ΚΞΧ/ΧΤ

16. Όσον αφορά τις εσωτερικές πολιτικές, τους ελέγχους και τις διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 3 και 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, το διοικητικό όργανο ενός πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού κατά την άσκηση της εκτελεστικής του αρμοδιότητας πρέπει:

- α) να εφαρμόζει την κατάλληλη και αποτελεσματική οργανωτική και επιχειρησιακή δομή που απαιτείται για τη συμμόρφωση με τη στρατηγική ΚΞΧ/ΧΤ που έχει εγκριθεί από το διοικητικό όργανο, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στην επαρκή εξουσία και την καταλληλότητα των ανθρώπινων και τεχνικών πόρων που διατίθενται για τα καθήκοντα του υπεύθυνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ, περιλαμβανομένης της ανάγκης για μια ειδική μονάδα ΚΞΧ/ΧΤ που θα συνδράμει τον υπεύθυνο συμμόρφωσης ΚΞΧ/ΧΤ·
- β) να διασφαλίζει την εφαρμογή εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών για την ΚΞΧ/ΧΤ·
- γ) να επανεξετάζει την αναφορά δραστηριοτήτων του υπευθύνου συμμόρφωσης για την ΚΞΧ/ΧΤ, τουλάχιστον σε ετήσια βάση·
- δ) να διασφαλίζει την υποβολή επαρκών, έγκαιρων και επαρκώς λεπτομερών αναφορών στην αρμόδια αρχή σχετικά με την ΚΞΧ/ΧΤ·
- ε) σε περίπτωση εξωτερικής ανάθεσης επιχειρησιακών καθηκόντων του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ, να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές των ΕΕΑ σχετικά με τις ρυθμίσεις εξωτερικής ανάθεσης³ και τις κατευθυντήριες γραμμές των ΕΕΑ σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση⁴, κατά περίπτωση, και να λαμβάνει τακτικές αναφορές από τον πάροχο υπηρεσιών για την ενημέρωση του διοικητικού οργάνου.

4.1.3 Προσδιορισμός του μέλους του διοικητικού οργάνου που είναι αρμόδιο για την ΚΞΧ/ΧΤ

17. Το μέλος του διοικητικού οργάνου που προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 πρέπει, ειδικότερα, να διαθέτει επαρκείς γνώσεις, δεξιότητες και πείρα όσον αφορά τους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ και την εφαρμογή των πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών ΚΞΧ/ΧΤ και να γνωρίζει καλά το επιχειρηματικό μοντέλο του πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού και τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός.

18. Το μέλος του διοικητικού οργάνου που αναφέρεται στο άρθρο 46 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 πρέπει να αφιερώνει επαρκή χρόνο και να διαθέτει επαρκείς πόρους για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του όσον αφορά την ΚΞΧ/ΧΤ. Θα πρέπει να υποβάλλει εμπειριστατωμένες αναφορές σχετικά με τα καθήκοντά του, όπως αναφέρεται στο τμήμα 4.1.5, και να ενημερώνει τακτικά, όπου είναι αναγκαίο και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, το διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας.

³ Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων: EBA/GL/2019/02· κατευθυντήριες γραμμές της ΕΙΟΡΑ σχετικά με την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων σε παρόχους υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους: EIOPA-BoS-20-002· κατευθυντήριες γραμμές της ΕΣΜΑ σχετικά με την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων σε παρόχους υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους: ESMA50-157-2403

⁴ Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση βάσει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, EBA/GL/2021/05 της 2ας Ιουλίου 2021

4.1.4 Προσδιορισμός ανώτερου διοικητικού στελέχους αρμόδιου για την ΚΕΧ/ΧΤ όπου δεν υπάρχει διοικητικό όργανο

19. Όπου δεν υπάρχει διοικητικό όργανο, το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός πρέπει να διορίζει ανώτερο διοικητικό στέλεχος, το οποίο είναι τελικά υπεύθυνο για την εφαρμογή των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849, με επαρκή χρόνο, πόρους και εξουσία για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του.

20. Το ανώτερο διοικητικό στέλεχος που αναφέρεται στην παράγραφο 19 πρέπει να διαθέτει επαρκείς γνώσεις, δεξιότητες και πείρα όσον αφορά τους κινδύνους ΚΕΧ/ΧΤ και την εφαρμογή των πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών ΚΕΧ/ΧΤ και να γνωρίζει καλά το επιχειρηματικό μοντέλο του πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού και τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός. Επιπλέον, θα πρέπει να του δοθεί επαρκής χρόνος, πόροι και εξουσία για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του.

4.1.5 Καθήκοντα και ρόλος του μέλους του διοικητικού οργάνου ή του ανώτερου διοικητικού στελέχους αρμόδιου για την ΚΕΧ/ΧΤ

21. Με την επιφύλαξη της συνολικής και συλλογικής ευθύνης του διοικητικού οργάνου, κατά τον διορισμό του μέλους του διοικητικού οργάνου ή του ανώτερου διοικητικού στελέχους που αναφέρεται στις παραγράφους 17 και 19, τα πιστωτικά ιδρύματα ή οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί πρέπει να εντοπίζουν και να λαμβάνουν υπόψη πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων και να λαμβάνουν μέτρα για την αποφυγή ή τον μετριασμό τους.

22. Το μέλος του διοικητικού οργάνου, ή το ανώτερο διευθυντικό στέλεχος όπου έχει οριστεί, αρμόδιο για την ΚΕΧ/ΧΤ πρέπει να διασφαλίζει ότι το σύνολο του διοικητικού οργάνου, ή το ανώτερα διοικητικά στελέχη όπου δεν υπάρχει διοικητικό όργανο, γνωρίζουν τον αντίκτυπο των κινδύνων ΚΕΧ/ΧΤ στο επιχειρηματικό τους προφίλ κινδύνου. Οι αρμοδιότητες του μέλους του διοικητικού οργάνου ή, κατά περίπτωση, του ανώτερου διοικητικού στελέχους που είναι αρμόδιο για την ΚΕΧ/ΧΤ, ενόψει της εκτέλεσης των καθηκόντων του, όπως αναφέρεται στο άρθρο 46 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, και ιδίως σε σχέση με την εφαρμογή πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών για τον μετριασμό και την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων ΚΕΧ/ΧΤ, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 της εν λόγω οδηγίας, πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

- α) διασφάλιση ότι οι πολιτικές, οι διαδικασίες και τα μέτρα εσωτερικού ελέγχου για την ΚΕΧ/ΧΤ είναι κατάλληλα και αναλογικά, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού και των κινδύνων ΚΕΧ/ΧΤ στους οποίους εκτίθεται·
- β) διενέργεια με το διοικητικό όργανο της αξιολόγησης του εάν θα ήταν σκόπιμο να διοριστεί ξεχωριστός υπεύθυνος συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ σε επίπεδο διοίκησης, όπως αναφέρεται στο τμήμα 4.2.2·

- γ) υποστήριξη του διοικητικού οργάνου κατά την αξιολόγηση της ανάγκης για μια ειδική μονάδα ΚΞΧ/ΧΤ που θα συνδράμει τον υπεύθυνο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ στην εκτέλεση των καθηκόντων του, λαμβάνοντας υπόψη την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού και την έκθεση στους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ. Το προσωπικό της εν λόγω μονάδας πρέπει να διαθέτει την απαραίτητη εμπειρογνωμοσύνη, δεξιότητες και γνώσεις για να επικουρεί τον υπεύθυνο συμμόρφωσης ΚΞΧ/ΧΤ, ο οποίος θα πρέπει να συμμετέχει στη διαδικασία πρόσληψης·
- δ) μέριμνα για την υποβολή περιοδικών αναφορών στο διοικητικό όργανο σχετικά με τις δραστηριότητες που εκτελούνται από τον υπεύθυνο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ και για την επαρκή και έγκαιρη παροχή στο διοικητικό όργανο πληροφοριών και δεδομένων σχετικά με τους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ και την συμμόρφωση με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ, τα οποία είναι αναγκαία για να μπορεί το διοικητικό όργανο να επιτελεί τον ρόλο και τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί. Οι εν λόγω πληροφορίες πρέπει επίσης να καλύπτουν τις υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού έναντι της αρμόδιας εθνικής αρχής και την επικοινωνία με τη ΜΧΠ, με την επιφύλαξη του απορρήτου των αναφορών ύποπτων συναλλαγών, καθώς και τυχόν ευρήματα της αρμόδιας αρχής σχετικά με ΞΧ/ΧΤ έναντι του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, περιλαμβανομένων των μέτρων ή των κυρώσεων που επιβάλλονται·
- ε) ενημέρωση του διοικητικού οργάνου για τυχόν σοβαρά ή σημαντικά ζητήματα και παραβάσεις ΚΞΧ/ΧΤ και σύσταση ενεργειών για την αντιμετώπισή τους·
- στ) εξασφάλιση ότι ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ i) έχει άμεση πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων του, ii) διαθέτει επαρκείς ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και εργαλεία ώστε να είναι σε θέση να εκτελεί επαρκώς τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί και iii) είναι καλά ενημερωμένος για τα συμβάντα και τις ελλείψεις που σχετίζονται με την ΚΞΧ/ΧΤ και εντοπίζονται από τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και από τις εθνικές και, στην περίπτωση ομίλων, από τις ξένες εποπτικές αρχές.

23. Το μέλος του διοικητικού οργάνου ή το ανώτερο διοικητικό στέλεχος, εφόσον έχει οριστεί, αρμόδιο για την ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να είναι το κύριο σημείο επαφής για τον υπεύθυνο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ στο πλαίσιο της διοίκησης. Επιπλέον, το μέλος του διοικητικού οργάνου ή το ανώτερο διοικητικό στέλεχος, εφόσον έχει οριστεί, το οποίο είναι αρμόδιο για την ΚΞΧ/ΧΤ, πρέπει να διασφαλίζει ότι τυχόν ανησυχίες σχετικά με την ΚΞΧ/ΧΤ τις οποίες έχει εκφράσει ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ αντιμετωπίζονται δεόντως και, όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, λαμβάνονται δεόντως υπόψη από το διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εκτελεστικής του αρμοδιότητας ή από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, κατά περίπτωση. Εάν το διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εκτελεστικής του αρμοδιότητας ή τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, κατά περίπτωση, αποφασίσουν να μην ακολουθήσουν τη σύσταση του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ, πρέπει να αιτιολογήσουν δεόντως και να καταγράψουν την απόφασή τους υπό το πρίσμα των κινδύνων και των ανησυχιών που εγείρει ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ. Σε περίπτωση σημαντικού συμβάντος, ο υπεύθυνος

συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ θα πρέπει να έχει άμεση πρόσβαση στο διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας.

4.2 Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ

4.2.1. Διορισμός του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ

24. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με τον διορισμό του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, καθώς και την έκθεση σε κινδύνους ΚΕΧ/ΧΤ σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο τμήμα 4.2.2.

25. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ πρέπει να διορίζεται σε επίπεδο διοίκησης. Πρέπει να διαθέτει επαρκή εξουσία ώστε να προτείνει, με δική του πρωτοβουλία, όλα τα αναγκαία ή κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης και της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών μέτρων ΚΕΧ/ΧΤ στο διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εποπτικής και της εκτελεστικής του αρμοδιότητας.

26. Όταν ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, το διοικητικό όργανο πρέπει να καθορίζει εάν ο ρόλος αυτός θα ασκείται σε βάση πλήρους απασχόλησης ή εάν μπορεί να ασκείται από κάποιον υπάλληλο ή υπεύθυνο επιπλέον των υφιστάμενων καθηκόντων του εντός του πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού.

27. Όταν τα καθήκοντα του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ πρόκειται να ανατεθούν σε κάποιον υπάλληλο ή υπεύθυνο που έχει ήδη άλλα καθήκοντα ή αρμοδιότητες εντός του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, το διοικητικό όργανο πρέπει να εντοπίζει και να εξετάζει πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων και να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την αποφυγή ή, όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, τη διαχείρισή τους. Το διοικητικό όργανο πρέπει να διασφαλίζει ότι το εν λόγω πρόσωπο μπορεί να διαθέτει επαρκή χρόνο για τα καθήκοντα του υπευθύνου συμμόρφωσης για την ΚΕΧ/ΧΤ.

28. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ πρέπει να τίθεται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής και της μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ) κατόπιν αιτήματος και, ως εκ τούτου, πρέπει κανονικά να συνάπτει συμβάσεις και να εργάζεται στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένο το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός.

29. Αναλόγως του κινδύνου ΚΕΧ/ΧΤ στον οποίο εκτίθεται το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός και στον βαθμό που αυτό επιτρέπεται από το εθνικό δίκαιο, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ μπορεί να αναλάβει να εργαστεί σε άλλη δικαιοδοσία. Στις εν λόγω περιπτώσεις, το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός πρέπει να διαθέτει τα αναγκαία συστήματα και ελέγχους για να διασφαλίζει ότι ο υπεύθυνος

συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ έχει πρόσβαση σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και τα συστήματα που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων του και είναι διαθέσιμος να συναντηθεί με την τοπική ΜΧΠ και την αρμόδια αρχή χωρίς καθυστέρηση. Το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός πρέπει επίσης να είναι σε θέση να αποδείξει στην αρμόδια αρχή ότι τα μέτρα που έχει λάβει για τον σκοπό αυτό είναι επαρκή και αποτελεσματικά.

30. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ πρέπει να είναι σε θέση να κατανέμει και να αναθέτει τα καθήκοντά του, όπως ορίζεται στο σημείο 4.2.4, σε άλλους υπεύθυνους και υπαλλήλους που ενεργούν υπό τη διεύθυνση και την εποπτεία του, υπό την προϋπόθεση ότι η τελική ευθύνη για την αποτελεσματική εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων παραμένει στον υπεύθυνο συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ.

31. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ πρέπει να αποτελεί μέρος της δεύτερης γραμμής άμυνας και, ως εκ τούτου, μέρος ανεξάρτητης μονάδας, και θα πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ πρέπει να είναι ανεξάρτητος από τους επιχειρηματικούς τομείς ή τις μονάδες που ελέγχει και δεν μπορεί να υπάγεται σε πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση οποιουδήποτε από τους εν λόγω επιχειρηματικούς τομείς ή μονάδες.
- β) Το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός έχει θεσπίσει εσωτερικές διαδικασίες για να διασφαλίσει ότι ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ έχει ανά πάσα στιγμή απεριόριστη και άμεση πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων του. Η απόφαση σχετικά με τις πληροφορίες στις οποίες πρέπει να έχει πρόσβαση στο πλαίσιο αυτό πρέπει να λαμβάνεται αποκλειστικά από τον υπεύθυνο συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ.
- γ) Σε περίπτωση σημαντικού συμβάντος, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ πρέπει να είναι σε θέση να υποβάλλει αναφορές και να έχει άμεση πρόσβαση στο διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας ή στα ανώτερα διοικητικά στελέχη όταν δεν υπάρχει διοικητικό όργανο.

4.2.2.Κριτήρια αναλογικότητας για τον διορισμό ξεχωριστού υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ

32. Ένα πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός πρέπει να διορίζει ξεχωριστό υπεύθυνο συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ, εκτός εάν είναι ατομική επιχείρηση ή έχει πολύ περιορισμένο αριθμό απασχολούμενων ή οι λόγοι που αναφέρονται στην παράγραφο 33 δικαιολογούν τον μη διορισμό.

33. Όταν το διοικητικό όργανο αποφασίζει να μην διορίσει ξεχωριστό υπεύθυνο συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ, οι λόγοι πρέπει να αιτιολογούνται και να τεκμηριώνονται και να αναφέρονται ρητά τουλάχιστον τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) η φύση των δραστηριοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού και οι κίνδυνοι ΞΧ/ΧΤ που συνδέονται με αυτές, λαμβανομένου υπόψη του γεωγραφικού του ανοίγματος, της πελατειακής του βάσης, των διαύλων διανομής και των προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρει·
- β) το μέγεθος των δραστηριοτήτων του υπό τη δικαιοδοσία του, ο αριθμός των πελατών του, ο αριθμός και ο όγκος των συναλλαγών του και ο αριθμός των υπαλλήλων του που απασχολούνται σε ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης·
- γ) η νομική μορφή του πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού, περιλαμβανομένου του εάν το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός αποτελεί μέρος ομίλου.

34. Όταν δεν διορίζεται ξεχωριστός υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ, το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός πρέπει να οργανώνει την εκτέλεση των καθηκόντων του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ (βλέπε κατωτέρω τμήμα 4.2.4 σχετικά με τα *Καθήκοντα και τον ρόλο του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ*) είτε από το μέλος του διοικητικού οργάνου που αναφέρεται στο τμήμα 4.1.3 είτε από το ανώτερο διοικητικό στέλεχος αρμόδιο για την ΚΞΧ/ΧΤ που αναφέρεται στο τμήμα 4.1.4, είτε με την εξωτερική ανάθεση επιχειρησιακών καθηκόντων όπως αναφέρεται στο τμήμα 4.2.6, είτε με συνδυασμό των προηγούμενων επιλογών.

35. Όταν ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ ενεργεί για δύο ή περισσότερες οντότητες εντός του ομίλου ή είναι επιφορτισμένος με άλλα καθήκοντα, το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός πρέπει να διασφαλίζει ότι αυτοί οι πολλαπλοί διορισμοί εξακολουθούν να επιτρέπουν στον υπεύθυνο συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να λειτουργεί για διαφορετικές οντότητες μόνο εάν οι οντότητες ανήκουν στον ίδιο όμιλο. Ωστόσο, λόγω της ειδικής φύσης του τομέα των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων⁵, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ θα μπορούσε να εξυπηρετεί διάφορα κεφάλαια.

4.2.3. Καταλληλότητα, δεξιότητες και εμπειρογνωμοσύνη

36. Όσον αφορά τον έλεγχο της ασφάλειας («screening») των απασχολούμενων που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 4 στοιχείο α) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, τα πιστωτικά

⁵ Ως οργανισμός συλλογικών επενδύσεων ή ΟΣΕ νοείται ένας ΟΣΕΚΑ όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 της οδηγίας 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) ή ένας ΟΕΕ όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2011/61/ΕΕ.

ιδρύματα ή οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί πρέπει, πριν από τον διορισμό, να αξιολογούν εάν ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ διαθέτει:

- α) τη φήμη, την ειλικρίνεια και την ακεραιότητα που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων του·
- β) τις κατάλληλες δεξιότητες και εμπειρογνωμοσύνη για την ΚΞΧ/ΧΤ, περιλαμβανομένης της γνώσης του ισχύοντος νομικού και κανονιστικού πλαισίου για την ΚΞΧ/ΧΤ, και της εφαρμογής των πολιτικών, των ελέγχων και των διαδικασιών για την ΚΞΧ/ΧΤ·
- γ) επαρκείς γνώσεις και κατανόηση των κινδύνων ΞΧ/ΧΤ που συνδέονται με το επιχειρηματικό μοντέλο του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του·
- δ) τη σχετική πείρα όσον αφορά τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων ΞΧ/ΧΤ και
- ε) επαρκή χρόνο και ιεραρχικό επίπεδο για την αποτελεσματική, ανεξάρτητη και αυτόνομη άσκηση των καθηκόντων του.

37. Τα πιστωτικά ιδρύματα ή οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί πρέπει να διασφαλίζουν ότι το τμήμα συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ λειτουργεί σε συνεχή βάση στο πλαίσιο της συνολικής διαχείρισης της αδιάλειπτης λειτουργίας του. Πρέπει να μεριμνά για τη δυνατότητα διακοπής των καθηκόντων του υπεύθυνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ και για τη διαθεσιμότητα εκπροσώπου με τις κατάλληλες δεξιότητες και εμπειρογνωμοσύνη για την ανάληψη των καθηκόντων του υπεύθυνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ σε περίπτωση απουσίας του για ορισμένο χρονικό διάστημα ή αμφισβήτησης της ακεραιότητας του υπεύθυνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ.

4.2.4. Καθήκοντα και ρόλος του υπεύθυνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ

38. Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του υπεύθυνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να καθορίζονται και να τεκμηριώνονται με σαφήνεια.

α) Ανάπτυξη ενός πλαισίου αξιολόγησης κινδύνου

39. Όσον αφορά τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση του κινδύνου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να αναπτύξει και να διατηρήσει ένα πλαίσιο αξιολόγησης του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ για αξιολογήσεις κινδύνου ΞΧ/ΧΤ σε επίπεδο επιχείρησης και για επιμέρους εκτιμήσεις κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ⁶.

⁶ Αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της EAT για τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ: EBA/GL/2021/02

40. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ πρέπει να υποβάλει αναφορές σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κινδύνου ΞΧ/ΧΤ σε επίπεδο επιχείρησης και σε επίπεδο επιμέρους κινδύνων στο διοικητικό όργανο, μέσω του μέλους του διοικητικού οργάνου, ή στο ανώτερο διοικητικό στέλεχος που είναι αρμόδιο για την ΚΕΧ/ΧΤ, ή απευθείας, εάν το κρίνει απαραίτητο. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ πρέπει να προτείνει στο διοικητικό όργανο τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τον μετριασμό των εν λόγω κινδύνων. Η δρομολόγηση ενός νέου προϊόντος ή υπηρεσίας ή οι σημαντικές αλλαγές σε υφιστάμενα προϊόντα ή υπηρεσίες, η ανάπτυξη νέας αγοράς ή η ανάληψη νέων δραστηριοτήτων δεν πρέπει να δρομολογούνται έως ότου διατεθούν και εφαρμοστούν αποτελεσματικά κατάλληλοι πόροι για την κατανόηση και τη διαχείριση των σχετικών κινδύνων.

β) Ανάπτυξη πολιτικών και διαδικασιών

41. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ πρέπει να διασφαλίζει ότι θεσπίζονται, επικαιροποιούνται και εφαρμόζονται αποτελεσματικά και σε συνεχή βάση κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες πρέπει να είναι ανάλογες προς τους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ που έχει εντοπίσει το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ πρέπει τουλάχιστον:

- α) να καθορίζει τις πολιτικές και τις διαδικασίες για την ΚΕΧ/ΧΤ που πρέπει να υιοθετηθούν από το πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και τους ελέγχους και τα συστήματα που πρέπει να εφαρμοστούν σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849·
- β) να διασφαλίζει ότι οι πολιτικές και οι διαδικασίες ΚΕΧ/ΧΤ εφαρμόζονται αποτελεσματικά από το πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, όπως εξηγείται στο τμήμα δ) σχετικά με την Παρακολούθηση της συμμόρφωσης·
- γ) να διασφαλίζει ότι οι πολιτικές και οι διαδικασίες για την ΚΕΧ/ΧΤ επανεξετάζονται τακτικά και τροποποιούνται ή επικαιροποιούνται, όπου απαιτείται·
- δ) να προτείνει τρόπους αντιμετώπισης τυχόν αλλαγών στις νομικές ή κανονιστικές απαιτήσεις ή στους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ, καθώς και τρόπους βέλτιστης αντιμετώπισης των ελλείψεων ή των ανεπαρκειών που εντοπίζονται μέσω δραστηριοτήτων παρακολούθησης ή εποπτείας.

42. Οι πολιτικές, οι έλεγχοι και οι διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) τη μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου ΞΧ/ΧΤ σε επίπεδο επιχείρησης και σε επίπεδο επιμέρους κινδύνων·

- β) δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη, σύμφωνα και με τις αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ⁷, και διαδικασία αποδοχής του πελάτη, όπως εξηγείται κατωτέρω στην ενότητα γ) σχετικά με τους Πελάτες, ιδίως για τους πελάτες υψηλού κινδύνου·
- γ) εσωτερική αναφορά (ανάλυση ασυνήθων συναλλαγών) και υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών στη ΜΧΠ·
- δ) τήρηση αρχείων, και
- ε) διατάξεις για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ, όπως στο τμήμα δ) σχετικά με την Παρακολούθηση της συμμόρφωσης.

γ) Πελάτες, περιλαμβανομένων των πελατών υψηλού κινδύνου

43. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να γνωμοδοτεί πριν από τη λήψη τελικής απόφασης από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη σχετικά με την ένταξη νέων πελατών υψηλού κινδύνου ή τη διατήρηση επιχειρηματικών σχέσεων με πελάτες υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με τις εσωτερικές πολιτικές ΚΞΧ/ΧΤ βάσει του κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, και ιδίως σε περιπτώσεις όπου η έγκριση των ανώτερων διοικητικών στελεχών απαιτείται ρητά βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Εάν τα ανώτερα διοικητικά στελέχη αποφασίσουν να μην ακολουθήσουν τις συμβουλές του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ, πρέπει να αναφέρουν δεόντως την απόφασή τους και να εξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο προτείνουν να μετριαστούν οι κίνδυνοι που εγείρονται από τον υπεύθυνο συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ.

δ) Παρακολούθηση της συμμόρφωσης

44. Ως δεύτερη γραμμή άμυνας, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση του εάν τα μέτρα, οι πολιτικές, οι έλεγχοι και οι διαδικασίες που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού όσον αφορά την ΚΞΧ/ΧΤ. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει επίσης να επιβλέπει την αποτελεσματική εφαρμογή των ελέγχων για την ΚΞΧ/ΧΤ που εφαρμόζονται από επιχειρηματικούς τομείς και εσωτερικές μονάδες (πρώτη γραμμή άμυνας).

45. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να διασφαλίζει ότι το πλαίσιο για την ΚΞΧ/ΧΤ επικαιροποιείται όπου είναι απαραίτητο, και σε κάθε περίπτωση όταν εντοπίζονται ελλείψεις, προκύπτουν νέοι κίνδυνοι ή το νομικό ή κανονιστικό πλαίσιο έχει αλλάξει.

⁷ Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη και τους παράγοντες τους οποίους θα πρέπει να εξετάζουν τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί κατά την εκτίμηση του κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που συνδέεται με τις επιμέρους επιχειρηματικές σχέσεις και τις περιστασιακές συναλλαγές («Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ»), σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849: EBA/GL/2021/02

46. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να συνιστά στο διοικητικό όργανο τη λήψη διορθωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο ΚΞΧ/ΧΤ του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, περιλαμβανομένων των αδυναμιών που εντοπίστηκαν από τις αρμόδιες αρχές ή από εσωτερικούς ή εξωτερικούς ελεγκτές.

ε) Υποβολή αναφορών στο διοικητικό όργανο

47. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να παρέχει στο διοικητικό όργανο συμβουλές σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τους ισχύοντες νόμους, κανόνες, κανονισμούς και πρότυπα, ενώ πρέπει επίσης να παρέχει την αξιολόγησή του όσον αφορά την επίπτωση που ενδέχεται να έχουν τυχόν αλλαγές του νομοθετικού ή κανονιστικού περιβάλλοντος στις δραστηριότητες και στο πλαίσιο συμμόρφωσης του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού.

48. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να θέτει υπόψη του μέλους του διοικητικού οργάνου ή του ανώτερου διοικητικού στελέχους που είναι αρμόδιο για την ΚΞΧ/ΧΤ:

- α) τους τομείς στους οποίους πρέπει να εφαρμοστεί ή να βελτιωθεί η λειτουργία των ελέγχων ΚΞΧ/ΧΤ·
- β) τις κατάλληλες βελτιώσεις που προτείνονται σε σχέση με το στοιχείο α) ανωτέρω·
- γ) μια έκθεση προόδου τυχόν σημαντικών διορθωτικών προγραμμάτων, τουλάχιστον μία φορά ετησίως, στο πλαίσιο της αναφοράς δραστηριοτήτων που αναφέρεται στην παράγραφο 50 και σε ad hoc βάση ή περιοδικά, ανάλογα με τις βελτιώσεις, για την παροχή πληροφοριών σχετικά με το επίπεδο έκθεσης στους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ και τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή συνιστάται να ληφθούν για τη μείωση και την αποτελεσματική διαχείριση των εν λόγω κινδύνων·
- δ) εάν οι ανθρώπινοι και τεχνικοί πόροι που διατίθενται για το τμήμα συμμόρφωσης ΚΞΧ/ΧΤ είναι ανεπαρκείς και πρέπει να ενισχυθούν.

49. Το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός πρέπει να είναι έτοιμοι να κοινοποιήσουν αντίγραφο της αναφοράς δραστηριοτήτων που αναφέρεται στην παράγραφο 50 στην αρμόδια αρχή.

50. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να συντάσσει αναφορά δραστηριοτήτων τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Η αναφορά δραστηριοτήτων πρέπει να είναι ανάλογη με την κλίμακα και τη φύση των δραστηριοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού. Η αναφορά δραστηριοτήτων μπορεί, κατά περίπτωση, να βασίζεται σε πληροφορίες που έχουν ήδη αποσταλεί στις αρμόδιες εθνικές αρχές με τη μορφή άλλων αναφορών. Η αναφορά δραστηριοτήτων πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

1) Πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση κινδύνου ΞΧ/ΧΤ:

- α) σύνοψη των κύριων πορισμάτων της αξιολόγησης κινδύνου ΞΧ/ΧΤ σε επίπεδο επιχείρησης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, όταν η εν λόγω επικαιροποίηση έχει πραγματοποιηθεί κατά το προηγούμενο έτος, και επιβεβαίωση εάν απαιτείται από την αρμόδια αρχή να υποβληθεί για το έτος υποβολής της αναφοράς⁸
- β) περιγραφή τυχόν αλλαγών που σχετίζονται με τη μέθοδο που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός για την αξιολόγηση του προφίλ κινδύνου του μεμονωμένου πελάτη, επισημαίνοντας τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω αλλαγή ευθυγραμμίζεται με την αξιολόγηση κινδύνου ΞΧ/ΧΤ σε επίπεδο επιχείρησης του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού.
- γ) την ταξινόμηση των πελατών ανά κατηγορία κινδύνου, περιλαμβανομένου του αριθμού των φακέλων πελατών ανά κατηγορία κινδύνου για τους οποίους εκκρεμούν επανεξετάσεις και επικαιροποιήσεις της δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη.
- δ) πληροφορίες και στατιστικά δεδομένα όσον αφορά:
 - i) τον αριθμό των ασυνήθων συναλλαγών που εντοπίστηκαν
 - ii) τον αριθμό των ασυνήθων συναλλαγών που αναλύθηκαν
 - iii) τον αριθμό των αναφορών ύποπτων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων στη ΜΧΠ (με διάκριση ανά χώρα δραστηριοτήτων)
 - iv) τον αριθμό των πελατειακών σχέσεων που έπαυσαν από το πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό λόγω ανησυχιών για ΚΞΧ/ΧΤ
 - v) τον αριθμό των αιτήσεων πληροφοριών που ελήφθησαν από τη ΜΧΠ, τα δικαστήρια και τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου.

2) Πληροφορίες όσον αφορά τους πόρους:

- ε) σύντομη περιγραφή της οργανωτικής δομής της ΚΞΧ/ΧΤ και, κατά περίπτωση, τυχόν σημαντικών αλλαγών που πραγματοποιήθηκαν κατά το παρελθόν έτος, καθώς και του σκεπτικού στο οποίο βασίζονται
- στ) σύντομη περιγραφή των ανθρώπινων και τεχνικών πόρων που διατίθενται από το πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό για το τμήμα συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ.
- ζ) κατά περίπτωση, τον κατάλογο των διαδικασιών ΚΞΧ/ΧΤ που έχουν ανατεθεί σε εξωτερικούς συνεργάτες με περιγραφή της εποπτείας που ασκεί το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός στις εν λόγω δραστηριότητες.

⁸ Ανατρέξτε στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ κατά τη διεξαγωγή αξιολογήσεων κινδύνου (EBA/GL/2021/02)

3) Πληροφορίες όσον αφορά τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες:

- η) σύνοψη των σημαντικών μέτρων που ελήφθησαν και των διαδικασιών που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, περιλαμβανομένης σύντομης περιγραφής των συστάσεων, των προβλημάτων, των ελλείψεων και των παρατυπιών που εντοπίστηκαν κατά το έτος υποβολής της αναφοράς·
- θ) περιγραφή των δράσεων παρακολούθησης της συμμόρφωσης που αναλαμβάνονται για την αξιολόγηση της εφαρμογής των πολιτικών, των ελέγχων και των διαδικασιών ΚΕΧ/ΧΤ του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού από τους υπαλλήλους, τους αντιπροσώπους, τους διανομείς και τους παρόχους υπηρεσιών του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, καθώς και της επάρκειας των εργαλείων παρακολούθησης που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός για σκοπούς ΚΕΧ/ΧΤ·
- ι) περιγραφή των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων ΚΕΧ/ΧΤ που ολοκληρώθηκαν, καθώς και του σχεδίου κατάρτισης για το επόμενο έτος·
- ια) σχέδιο δραστηριοτήτων του υπευθύνου συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ για το επόμενο έτος·
- ιβ) ευρήματα εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων σχετικά με την ΚΕΧ/ΧΤ και τυχόν πρόοδο που έχει σημειωθεί από το πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό για την αντιμετώπιση των εν λόγω ευρημάτων·
- ιγ) τις εποπτικές δραστηριότητες, περιλαμβανομένης της επικοινωνίας με το πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, που πραγματοποιούνται από την αρμόδια αρχή, τις αναφορές που υποβάλλονται, τις παραβάσεις που εντοπίζονται και τις κυρώσεις που επιβάλλονται, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός αναλαμβάνει να αποκαταστήσει τις διαπιστωθείσες παραβάσεις και το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η διορθωτική ενέργεια, με την επιφύλαξη τυχόν άλλων περιοδικών αναφορών που ενδέχεται να απαιτούνται σε περίπτωση εποπτικής δραστηριότητας ή διορθωτικών ενεργειών.

στ) Υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών

51. Όσον αφορά την υποχρέωση του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ, σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, να διαβιβάζει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, ο υπεύθυνος πρέπει να διασφαλίζει ότι άλλα μέλη του προσωπικού των οποίων ζητείται η συνδρομή για την εκτέλεση πτυχών του εν λόγω καθήκοντος διαθέτουν τις δεξιότητες, τις γνώσεις και την καταλληλότητα να συνδράμουν στην εκτέλεση του καθήκοντος αυτού. Πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ευαισθησία και η εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που μπορούν να δημοσιοποιηθούν, καθώς και οι υποχρεώσεις μη δημοσιοποίησης που πρέπει να τηρεί το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός.

52. Όταν ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ διαβιβάζει πληροφορίες στη ΜΧΠ σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, πρέπει να διασφαλίζει ότι οι

πληροφορίες διαβιβάζονται σε μορφότυπο και με μέσα που συμμορφώνονται με τυχόν κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδει η εθνική ΜΧΠ, με αποτελεσματικό τρόπο. Στο πλαίσιο του ρόλου του βάσει της εν λόγω διάταξης, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει:

- α) να κατανοεί τη λειτουργία και τον σχεδιασμό του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών, περιλαμβανομένων των σεναρίων που καλύπτονται σύμφωνα με τους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ που θέτονται για το πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό και τις εσωτερικές διαδικασίες χειρισμού των ειδοποιήσεων·
- β) να λαμβάνει αναφορές από υπαλλήλους, αντιπροσώπους ή διανομείς του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, ή αναφορές που δημιουργούνται με άλλο τρόπο από τα συστήματα του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, σχετικά με γνώση ή υπόνοια ΞΧ/ΧΤ, ή σχετικά με το γεγονός ότι ένα πρόσωπο μπορεί να έχει συνδεθεί, να συνδέεται ή να συνδεθεί με ΞΧ/ΧΤ·
- γ) να διασφαλίζει ότι οι εν λόγω αναφορές εξετάζονται ταχέως ώστε να διαπιστώνεται εάν υπάρχει γνώση ή υποψία ότι τα κεφάλαια είναι προϊόντα εγκληματικής δραστηριότητας, περιλαμβανομένης της ΞΧ/ΧΤ, ή εάν ένα πρόσωπο μπορεί να έχει συνδεθεί, να συνδέεται ή να συνδεθεί με ΞΧ/ΧΤ· Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει επίσης να καθορίζει, να τεκμηριώνει και να εφαρμόζει διαδικασία ιεράρχησης προτεραιοτήτων για τις εσωτερικές αναφορές που λαμβάνει, ούτως ώστε οι εσωτερικές αναφορές που αφορούν καταστάσεις ιδιαίτερα υψηλού κινδύνου να αντιμετωπίζονται με τον αναγκαίο επείγοντα χαρακτήρα·
- δ) κατά την αξιολόγηση των αναφορών που λαμβάνονται, να τηρεί αρχείο όλων των αξιολογήσεων που έχουν διενεργηθεί, καθώς και τυχόν ανατροφοδότηση που έχει λάβει στη συνέχεια από τη ΜΧΠ για τη βελτίωση του εντοπισμού μελλοντικών ύποπτων συναλλαγών·
- ε) να διασφαλίζει ότι οι γνώσεις ή οι υπόνοιες για ΞΧ/ΧΤ ή για τη σύνδεση ενός προσώπου με ΞΧ/ΧΤ αναφέρονται αμέσως στη ΜΧΠ, υποβάλλοντας μαζί με την αναφορά τα δεδομένα, τα γεγονότα ή τις πληροφορίες και τα έγγραφα που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της υπόνοιας ή των περιπτώσεων εύλογων λόγων υπόνοιας ΞΧ/ΧΤ·
- στ) να εξασφαλίζει ταχεία και εξαντλητική απάντηση σε κάθε αίτημα παροχής πληροφοριών που υποβάλλει η ΜΧΠ· και
- ζ) να εξετάζει τακτικά τους λόγους για τους οποίους οι ειδοποιήσεις για ασυνήθη δραστηριότητα ή συναλλαγές δεν κλιμακώθηκαν ως εσωτερικές αναφορές, ώστε να διαπιστωθεί εάν υπάρχουν ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν για να διασφαλιστεί ο αποτελεσματικός εντοπισμός ύποπτης δραστηριότητας ή συναλλαγών.

53. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να διασφαλίζει ότι οι εσωτερικοί έλεγχοι του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού θα του επιτρέπουν να συμμορφώνεται με τυχόν οδηγίες που παρέχονται από τη ΜΧΠ.

54. Τα πιστωτικά ιδρύματα ή οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί πρέπει να εφιστούν την προσοχή των διευθυντικών στελεχών και των υπαλλήλων τους στην υποχρέωση αυστηρής συμμόρφωσης με την απαγόρευση ενημέρωσης του πελάτη ή τρίτων ότι η ανάλυση ΞΧ/ΧΤ

βρίσκεται σε εξέλιξη ή μπορεί να ξεκινήσει και να περιορίσουν την πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες στα πρόσωπα που τις χρειάζονται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Ενώ υπάρχει υποχρέωση μη δημοσιοποίησης εντός του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να εξακολουθεί να εξετάζει προσεκτικά σε ποιον παρέχονται εντός του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού πληροφορίες σχετικά με τυχόν αναφορές που υποβάλλονται στη ΜΧΠ ή τυχόν αιτήματα για πληροφορίες που λαμβάνονται από τη ΜΧΠ. Η διαδικασία υποβολής αναφορών πρέπει να είναι εμπιστευτική και η ταυτότητα των προσώπων που συμμετέχουν στην κατάρτιση και τη διαβίβαση της αναφοράς πρέπει να προστατεύεται από την πολιτική απορρήτου.

ζ) Εκπαίδευση και ενημέρωση

55. Σύμφωνα με την υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 46 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 και όπως ορίζεται στις αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ⁹, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να ενημερώνει δεόντως το προσωπικό σχετικά με τους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ στους οποίους εκτίθεται το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός, περιλαμβανομένων των μεθόδων, τάσεων και τυπολογιών ΞΧ/ΧΤ, καθώς και σχετικά με την προσέγγιση βάσει κινδύνου που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός για τον μετριασμό των εν λόγω κινδύνων. Οι εν λόγω πληροφορίες μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, όπως εταιρικές επιστολές, ενδοδίκτυο, συνεδριάσεις.

56. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να επιβλέπει την προετοιμασία και την εφαρμογή ενός συνεχιζόμενου προγράμματος κατάρτισης για την ΚΞΧ/ΧΤ. Σε συνεργασία με το τμήμα ανθρωπίνων πόρων του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, πρέπει να τεκμηριώνεται ένα ετήσιο σχέδιο κατάρτισης και εκπαίδευσης του προσωπικού, το οποίο θα πρέπει να αναφέρεται στην αναφορά δραστηριοτήτων προς το διοικητικό όργανο σύμφωνα με την παράγραφο 50.

57. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να διασφαλίζει ότι το σύνολο του προσωπικού ενημερώνεται για τις διαδικασίες εσωτερικών αναφορών που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός.

58. Εκτός από τη γενική εκπαίδευση, για τους σκοπούς του άρθρου 46 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να αξιολογεί τις ειδικές ανάγκες κατάρτισης εντός του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού και να διασφαλίζει ότι παρέχεται επαρκής θεωρητική και πρακτική κατάρτιση στα πρόσωπα που εκτίθενται σε διαφορετικό επίπεδο κινδύνων ΞΧ/ΧΤ, όπως:

α) πρόσωπα που εργάζονται στο τμήμα συμμόρφωσης υπό την ευθύνη του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ·

⁹ Κατευθυντήρια γραμμή 6: Κατάρτιση στις αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου ML/TF: EBA/GL/2021/02

- β) πρόσωπα που έρχονται σε επαφή με πελάτες ή είναι επιφορτισμένα με την εκτέλεση των συναλλαγών τους (υπάλληλοι, αντιπρόσωποι και διανομείς)·
- γ) πρόσωπα υπεύθυνα για την ανάπτυξη διαδικασιών ή εσωτερικών εργαλείων που εφαρμόζονται σε δραστηριότητες που ενδέχεται να είναι ευαίσθητες στον κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ.

59. Το περιεχόμενο των ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης που παρέχονται σε άτομα με διαφορετικά επίπεδα έκθεσης σε κινδύνους ΞΧ/ΧΤ πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου, όπως περιγράφεται στις αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της EAT για τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ¹⁰.

60. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να καθορίζει δείκτες αξιολόγησης για τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της παρεχόμενης κατάρτισης.

61. Όταν το πιστωτικό ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα υιοθετεί πρόγραμμα κατάρτισης και ενημέρωσης που έχει αναπτυχθεί στο εξωτερικό, π.χ. από την καταστατική του έδρα ή τη μητρική του εταιρεία, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να διασφαλίζει ότι το εν λόγω πρόγραμμα είναι προσαρμοσμένο στους νομικούς και κανονιστικούς κανόνες που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο, καθώς και στις τυπολογίες ΞΧ/ΧΤ και τις ειδικές δραστηριότητες του πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού.

62. Όταν ορισμένες δραστηριότητες κατάρτισης ανατίθενται εξωτερικά σε πάροχο υπηρεσιών, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να διασφαλίζει i) ότι ο πάροχος υπηρεσιών διαθέτει τις απαιτούμενες γνώσεις ΚΞΧ/ΧΤ για να εγγυηθεί την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, ii) ότι οι όροι διαχείρισης της εξωτερικής ανάθεσης καθορίζονται και τηρούνται και iii) ότι το περιεχόμενο της εν λόγω εκπαίδευσης προσαρμόζεται στα ειδικά χαρακτηριστικά του οικείου πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού.

4.2.5 Σχέση μεταξύ του τμήματος συμμόρφωσης ΚΞΧ/ΧΤ και άλλων τμημάτων

63. Τόσο το τμήμα κανονιστικής συμμόρφωσης όσο και το ανεξάρτητο τμήμα συμμόρφωσης ΚΞΧ/ΧΤ θα πρέπει να εντάσσονται στη δεύτερη γραμμή άμυνας των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών.

64. Όταν το τμήμα συμμόρφωσης ΚΞΧ/ΧΤ διαφέρει από το γενικό τμήμα κανονιστικής συμμόρφωσης, εκτός από τις διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών των ΕΕΑ για την εσωτερική διακυβέρνηση¹¹ σχετικά με μια διαφανή και τεκμηριωμένη διαδικασία λήψης αποφάσεων και τη σαφή κατανομή αρμοδιοτήτων και αρχής εντός του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, τα πιστωτικά

¹⁰ Κατευθυντήρια γραμμή 6: Κατάρτιση στις αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου ML/TF: EBA/GL/2021/02

¹¹ Κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση δυνάμει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ: EBA/GL/2021/05· κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με ορισμένες πτυχές των απαιτήσεων της MiFID II αναφορικά με τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης: ESMA35-36-1946· κατευθυντήριες γραμμές της EIOPA σχετικά με το σύστημα διακυβέρνησης: EIOPA-BoS-14/253 EL

ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί πρέπει να πληρούν τις διατάξεις που ορίζονται στο παρόν τμήμα.

65. Το τμήμα ανεξάρτητου ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 4 στοιχείο β) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 δεν πρέπει να συνδυάζεται με το τμήμα συμμόρφωσης ΚΞΧ/ΧΤ.

66. Το τμήμα διαχείρισης κινδύνου, στον βαθμό που το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός έχει τμήμα διαχείρισης κινδύνου και η επιτροπή κινδύνου, εφόσον έχει συσταθεί, πρέπει να έχουν πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για την εκτέλεση του ρόλου τους, περιλαμβανομένων των πληροφοριών και των δεδομένων από τις σχετικές εταιρικές λειτουργίες και τις λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου, όπως η συμμόρφωση σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ.

67. Πρέπει να υπάρχει καλή συνεργασία για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του προϊσταμένου της διαχείρισης κινδύνου και του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να συνεργάζεται με το τμήμα κινδύνου για τον καθορισμό μεθοδολογιών ΚΞΧ/ΧΤ που συνάδουν με τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού.

4.2.6 Εξωτερική ανάθεση επιχειρησιακών καθηκόντων του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ

68. Εκτός από τις κατευθυντήριες γραμμές των ΕΕΑ σχετικά με την εξωτερική ανάθεση¹², κατά περίπτωση, και όταν η εξωτερική ανάθεση επιχειρησιακών καθηκόντων του υπευθύνου συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ επιτρέπεται βάσει του εθνικού δικαίου, τα πιστωτικά ιδρύματα ή οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ακόλουθες βασικές αρχές:

- α) Η τελική ευθύνη για τη συμμόρφωση με τις νομικές και κανονιστικές υποχρεώσεις, είτε ανατίθενται συγκεκριμένα καθήκοντα σε εξωτερικούς συνεργάτες είτε όχι, βαρύνει το πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό.
- β) Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του παρόχου υπηρεσιών πρέπει να κατανέμονται και να προβλέπονται με σαφήνεια σε γραπτή σύμβαση.
- γ) Το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός που βασίζεται σε ρύθμιση εξωτερικής ανάθεσης πρέπει να παραμένει υπόλογος για την παρακολούθηση και την εποπτεία της ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας.

¹² Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων: ΕΒΑ/GL/2019/02· κατευθυντήριες γραμμές της ΕΙΟΡΑ σχετικά με την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων σε παρόχους υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους: ΕΙΟΡΑ-BoS-20-002· κατευθυντήριες γραμμές της ΕΣΜΑ σχετικά με την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων σε παρόχους υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους: ΕΣΜΑ50-157-2403

- δ) Η εξωτερική ανάθεση εντός του ομίλου πρέπει να υπόκειται στο ίδιο ρυθμιστικό πλαίσιο με την εξωτερική ανάθεση σε παρόχους υπηρεσιών εκτός του ομίλου¹³.
- ε) Η εξωτερική ανάθεση καθηκόντων δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση των ευθυνών του διοικητικού οργάνου. Οι στρατηγικές αποφάσεις σε σχέση με την ΚΞΧ/ΧΤ δεν πρέπει να ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες. Οι εν λόγω αποφάσεις περιλαμβάνουν συγκεκριμένα:
- i. την έγκριση της αξιολόγησης κινδύνου ΞΧ/ΧΤ σε επίπεδο επιχείρησης·
 - ii. την απόφαση σχετικά με την εσωτερική οργάνωση του πλαισίου ΚΞΧ/ΧΤ του πιστωτικού ιδρύματος και του χρηματοπιστωτικού οργανισμού·
 - iii. την υιοθέτηση εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών για την ΚΞΧ/ΧΤ·
 - iv. την έγκριση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ που παρουσιάζει μια δεδομένη επιχειρηματική σχέση και τον προσδιορισμό του προφίλ κινδύνου·
 - v. την έγκριση των κριτηρίων που πρέπει να χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός για τον εντοπισμό ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών για τους σκοπούς της συνεχούς παρακολούθησης ή/και υποβολής αναφορών.

Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί εξακολουθούν να φέρουν την τελική ευθύνη για την απόφαση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών στη ΜΧΠ, μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις όπου ο εντοπισμός και η αναφορά ύποπτων συναλλαγών ανατίθεται σε εξωτερικούς συνεργάτες.

69. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί πρέπει να ακολουθούν τη διαδικασία εξωτερικής ανάθεσης, όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις ρυθμίσεις εξωτερικής ανάθεσης, κατά την εξωτερική ανάθεση επιχειρησιακών καθηκόντων του τμήματος του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ σε πάροχο υπηρεσιών. Αυτό περιλαμβάνει τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των σχετικών κινδύνων της ρύθμισης εξωτερικής ανάθεσης, την αιτιολόγηση της απόφασης εξωτερικής ανάθεσης υπό το πρίσμα των επιδιωκόμενων στόχων (είτε αποσκοπεί στη διασφάλιση της βέλτιστης κατανομής των πόρων ΚΞΧ/ΧΤ σε ολόκληρο τον όμιλο είτε βάσει των κριτηρίων αναλογικότητας), την ανάληψη δέουσας επιμέλειας για τον υποψήφιο πάροχο υπηρεσιών, και την σύναψη σύμβασης για τη ρύθμιση εξωτερικής ανάθεσης.

70. Το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός που αναθέτει εξωτερικά καθήκοντα του τμήματος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ πρέπει να αναθέτει στον υπεύθυνο συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ:

- i) την παρακολούθηση των επιδόσεων του παρόχου υπηρεσιών, ώστε να διασφαλίζεται ότι η εξωτερική ανάθεση επιτρέπει αποτελεσματικά στο πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό να συμμορφώνεται με όλες τις νομικές

¹³ Σημείο 27 των Γενικών πλαισίων των κατευθυντήριων γραμμών της EAT σχετικά με τις ρυθμίσεις εξωτερικής ανάθεσης, της 25ης Φεβρουαρίου 2019: EBA/GL/2019/02

και κανονιστικές υποχρεώσεις του όσον αφορά την ΚΕΧ/ΧΤ.

- ii) τη διενέργεια τακτικού ελέγχου της συμμόρφωσης του παρόχου υπηρεσιών με τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τη συμφωνία. Σύμφωνα με την τεκμηριωμένη ανάλυση, ο τακτικός έλεγχος πρέπει να διασφαλίζει ότι το τμήμα συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ διαθέτει μέσα για τη δοκιμή και την παρακολούθηση της τακτικής και περιστασιακής συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που υπέχει ο πάροχος υπηρεσιών. Όσον αφορά τα δεδομένα των πελατών του, το τμήμα συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ και η αρμόδια αρχή θα πρέπει να έχουν δικαιώματα πρόσβασης στα συστήματα/βάσεις δεδομένων του παρόχου υπηρεσιών.
- iii) την υποβολή αναφορών στο διοικητικό όργανο σχετικά με την εξωτερική ανάθεση στο πλαίσιο της αναφοράς δραστηριοτήτων του υπευθύνου συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ ή όποτε το απαιτούν οι περιστάσεις, ιδίως προκειμένου να εφαρμοστούν το συντομότερο δυνατόν τα αναγκαία μέτρα αποκατάστασης.

71. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός δεν έχει δικά του στελέχη ή υπαλλήλους εκτός από διοικητικό όργανο, μπορεί να αναθέσει τα καθήκοντα συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ σε πάροχο υπηρεσιών. Στις εν λόγω περιπτώσεις, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ πρέπει να είναι ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ ενός από τους παρόχους υπηρεσιών που διαθέτει πείρα ή γνώσεις σχετικά με το είδος της δραστηριότητας ή των συναλλαγών που πραγματοποιούνται από το πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό.

72. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός κάνει χρήση της εξωτερικής ανάθεσης εντός του ομίλου, πρέπει, ιδίως, να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τον εντοπισμό και τη διαχείριση τυχόν συγκρούσεων συμφερόντων που θα μπορούσαν να προκύψουν από μια τέτοια συμφωνία εξωτερικής ανάθεσης. Η μητρική εταιρεία του ομίλου πρέπει:

- α) να διασφαλίζει ότι στις οικείες οντότητες καταρτίζεται κατάλογος των περιπτώσεων εξωτερικής ανάθεσης ΚΕΧ/ΧΤ εντός του ομίλου, προκειμένου να προσδιορίζεται ποιο τμήμα σχετίζεται με ποια νομική οντότητα, και ότι ο κατάλογος αυτός διατίθεται τακτικά προς ενημέρωση και
- β) να διασφαλίζει ότι η εξωτερική ανάθεση εντός του ομίλου δεν θέτει σε κίνδυνο τη συμμόρφωση κάθε θυγατρικής, υποκαταστήματος ή άλλης μορφής εγκατάστασης με τις υποχρεώσεις της όσον αφορά την ΚΕΧ/ΧΤ.

73. Η εξωτερική ανάθεση καθηκόντων που σχετίζονται με την ΚΕΧ/ΧΤ σε παρόχους υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες πρέπει να υπόκειται σε πρόσθετα μέτρα διασφάλισης, ώστε να διασφαλίζεται ότι η εξωτερική ανάθεση δεν αυξάνει, λόγω της τοποθεσίας του παρόχου υπηρεσιών, τον κίνδυνο μη συμμόρφωσης με τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις ή μη αποδοτικής εκτέλεσης των καθηκόντων που ανατίθενται εξωτερικά, ούτε εμποδίζει την ικανότητα

της αρμόδιας αρχής να ασκεί αποτελεσματικά την εποπτική της εξουσία έναντι του παρόχου υπηρεσιών.

4.3 Οργάνωση του τμήματος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ σε επίπεδο ομίλου

4.3.1 Γενικές διατάξεις για το πλαίσιο του ομίλου

74. Το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός πρέπει να προσαρμόζει το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου του στην ιδιαιτερότητα των δραστηριοτήτων του, την πολυπλοκότητά του και τους συναφείς κινδύνους, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο του ομίλου.

75. Το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός πρέπει να διασφαλίζει ότι η μητρική επιχείρηση, όταν πρόκειται για πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, διαθέτει επαρκή δεδομένα και πληροφορίες και είναι σε θέση να αξιολογεί το προφίλ κινδύνου ΚΕΧ/ΧΤ σε επίπεδο ομίλου, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ για τους παράγοντες κινδύνου ΚΕΧ/ΧΤ¹⁴.

76. Όταν το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός είναι η μητρική εταιρεία ενός ομίλου, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι κάθε διοικητικό όργανο, επιχειρηματικός τομέας και εσωτερική μονάδα, περιλαμβανομένου κάθε τμήματος εσωτερικού ελέγχου, διαθέτει τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων του. Ειδικότερα, θα πρέπει να διασφαλίζει την ανταλλαγή επαρκών πληροφοριών μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων και του τμήματος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ, καθώς και του τμήματος κανονιστικής συμμόρφωσης, εφόσον πρόκειται για διαφορετικά τμήματα, σε επίπεδο ομίλου. Επίσης, θα πρέπει να διασφαλίζει την ανταλλαγή επαρκών πληροφοριών μεταξύ των επικεφαλής των τμημάτων εσωτερικού ελέγχου σε επίπεδο ομίλου και του διοικητικού οργάνου του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού.

4.3.2 Ρόλος του διοικητικού οργάνου όσον αφορά την ΚΕΧ/ΧΤ σε επίπεδο ομίλου

77. Όταν η μητρική εταιρεία είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός και, ως εκ τούτου, υπόχρεη οντότητα σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849, το διοικητικό της όργανο πρέπει να εκτελεί τουλάχιστον τα ακόλουθα καθήκοντα:

- α) προκειμένου να υπάρχει χαρτογράφηση των κινδύνων ΚΕΧ/ΧΤ στους οποίους είναι εκτεθειμένη κάθε οντότητα του ομίλου, να διασφαλίζει ότι οι οντότητες του ομίλου διενεργούν τις δικές τους αξιολογήσεις κινδύνου ΚΕΧ/ΧΤ με συντονισμένο τρόπο και βάσει κοινής μεθοδολογίας, οι οποίες ωστόσο αντικατοπτρίζουν τις δικές τους ιδιαιτερότητες, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 8 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 και τις αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ για τους παράγοντες κινδύνου ΚΕΧ/ΧΤ¹⁵.

¹⁴ Αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ για τους παράγοντες κινδύνου ΚΕΧ/ΧΤ: ΕΒΑ/GL/2021/02

¹⁵ Αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ για τους παράγοντες κινδύνου ΚΕΧ/ΧΤ: ΕΒΑ/GL/2021/02

- β) όταν ενημερώνονται από τα μέλη του διοικητικού οργάνου του ομίλου ή το ανώτερο διοικητικό στέλεχος αρμόδιο για την ΚΞΧ/ΧΤ ή απευθείας από τον υπεύθυνο συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ του ομίλου σχετικά με εποπτικές δραστηριότητες που ασκούνται στις οντότητες του ομίλου από αρμόδια αρχή, ή ελλείψεις που προσδιορίζονται σε αυτές, εξασφαλίζουν ότι τα μέτρα αποκατάστασης ολοκληρώνονται από τη θυγατρική ή το υποκατάστημα εγκαίρως και αποτελεσματικά.

4.3.3 Οργανωτικές απαιτήσεις σε επίπεδο ομίλου

78. Κατά την εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών σε επίπεδο ομίλου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 45 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, τα αντικρουόμενα συμφέροντα –δηλαδή οι δραστηριότητες που δημιουργούν κινδύνους ΞΧ/ΧΤ, όπως η εμπορική λειτουργία– μεταξύ του μητρικού πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού που είναι υπόχρεη οντότητα δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 και της θυγατρικής ή του υποκαταστήματος δεν πρέπει να θέτουν σε κίνδυνο τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ, και πρέπει να μετριάζονται.

79. Το μητρικό πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός πρέπει:

- α) να ορίζει ένα μέλος του διοικητικού του οργάνου ή ένα ανώτερο διοικητικό στέλεχος αρμόδιο για την ΚΞΧ/ΧΤ μεταξύ των ανώτερων διοικητικών στελεχών στο επίπεδο της μητρικής επιχείρησης, καθώς και έναν υπεύθυνο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ του ομίλου·
- β) να δημιουργήσει μια οργανωτική και επιχειρησιακή δομή συντονισμού σε επίπεδο ομίλου με επαρκείς εξουσίες λήψης αποφάσεων ώστε η διοίκηση ΚΞΧ/ΧΤ του ομίλου να καταστήσει την εν λόγω θέση της αποτελεσματική στη διαχείριση και την πρόληψη των κινδύνων ΞΧ/ΧΤ, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και την ισχύουσα εθνική νομοθεσία·
- γ) να εγκρίνει τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες ΚΞΧ/ΧΤ του ομίλου και να διασφαλίζει ότι αυτές συνάδουν με τη δομή του ομίλου και με το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά των πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοπιστωτικών οργανισμών που ανήκουν σε αυτόν·
- δ) να δημιουργήσει εσωτερικούς μηχανισμούς ελέγχου ΚΞΧ/ΧΤ σε επίπεδο ομίλου·
- ε) να αξιολογεί τακτικά την αποτελεσματικότητα των πολιτικών και διαδικασιών ΚΞΧ/ΧΤ σε επίπεδο ομίλου· και
- στ) για πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό που λειτουργεί υποκαταστήματα ή θυγατρικές στην εγχώρια αγορά, ή σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα, να διορίζει υπεύθυνο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ του ομίλου ως συντονιστή, για τη διασφάλιση της εφαρμογής της πολιτικής του ομίλου από όλες τις οντότητες του ομίλου που ασκούν χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, καθώς και των ανάλογων και κατάλληλων συστημάτων και διαδικασιών για την αποτελεσματική πρόληψη της ΞΧ/ΧΤ.

80. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ του ομίλου πρέπει να συνεργάζεται πλήρως με τον υπεύθυνο συμμόρφωσης σε θέματα ΚΞΧ/ΧΤ κάθε οντότητας.

81. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ του ομίλου πρέπει να έχει τουλάχιστον τα ακόλουθα καθήκοντα:

- α) να συντονίζει την αξιολόγηση των κινδύνων ΞΧ/ΧΤ σε επίπεδο επιχείρησης που πραγματοποιείται σε τοπικό επίπεδο από οντότητες του ομίλου και να οργανώνει την ομαδοποίηση των αποτελεσμάτων τους, προκειμένου να έχει καλή κατανόηση της φύσης, της έντασης και της τοποθεσίας των κινδύνων ΞΧ/ΧΤ στους οποίους εκτίθεται ο όμιλος στο σύνολό του·
- β) να εκπονεί αξιολόγηση κινδύνου ΞΧ/ΧΤ σε επίπεδο ομίλου. Στο πλαίσιο αυτό, η μητρική εταιρεία του ομίλου πρέπει να λαμβάνει υπόψη, στο σύστημά της για τη διαχείριση κινδύνων ΞΧ/ΧΤ σε επίπεδο ομίλου, τόσο τους επιμέρους κινδύνους των διαφόρων οντοτήτων του ομίλου όσο και τις πιθανές αλληλεπιδράσεις τους που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην έκθεση σε κίνδυνο σε επίπεδο ομίλου. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται τα υποκαταστήματα ή οι θυγατρικές του ομίλου που είναι εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες, ιδίως εάν ενέχουν υψηλό κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ·
- γ) να καθορίζει πρότυπα για την ΚΕΧ/ΧΤ σε επίπεδο ομίλου και να διασφαλίζει ότι οι τοπικές πολιτικές και διαδικασίες σε επίπεδο οντότητας συμμορφώνονται με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς για την ΚΕΧ/ΧΤ που ισχύουν για κάθε οντότητα του ομίλου μεμονωμένα, και ότι ευθυγραμμίζονται επίσης με τα καθορισμένα πρότυπα του ομίλου·
- δ) να συντονίζει τις δραστηριότητες των διαφόρων τοπικών υπευθύνων συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ στις επιχειρησιακές οντότητες του ομίλου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι λειτουργούν με συνέπεια·
- ε) να παρακολουθεί τη συμμόρφωση των υποκαταστημάτων και των θυγατρικών που βρίσκονται σε τρίτες χώρες με τις διατάξεις της ΕΕ για την ΚΕΧ/ΧΤ, ιδίως όταν οι απαιτήσεις για την πρόληψη της ΞΧ/ΧΤ είναι λιγότερο αυστηρές από εκείνες που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/849¹⁶·
- στ) να καθορίζει πολιτικές, διαδικασίες και μέτρα σε επίπεδο ομίλου που αφορούν, ιδίως, την προστασία των δεδομένων και την ανταλλαγή πληροφοριών εντός του ομίλου για τους σκοπούς της ΚΕΧ/ΧΤ, σύμφωνα με τις εθνικές νομικές διατάξεις·
- ζ) να διασφαλίζει ότι οι οντότητες του ομίλου διαθέτουν κατάλληλες διαδικασίες αναφορών ύποπτων συναλλαγών και ανταλλάσσουν ορθά πληροφορίες, περιλαμβανομένων των πληροφοριών ότι έχει υποβληθεί αναφορά ύποπτης συναλλαγής (με την επιφύλαξη των εθνικών κανόνων εμπιστευτικότητας, όπου υπάρχουν).

82. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ του ομίλου πρέπει να συντάσσει αναφορά δραστηριοτήτων τουλάχιστον σε ετήσια βάση και να την υποβάλλει στο διοικητικό όργανο του ομίλου. Εκτός από τα σημεία που αναφέρονται στην παράγραφο 50, η αναφορά του υπεύθυνου συμμόρφωσης για την ΚΕΧ/ΧΤ του ομίλου πρέπει να περιέχει, τουλάχιστον, τα ακόλουθα σημεία από τους υπεύθυνους συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ σε υποκαταστήματα και θυγατρικές:

¹⁶ Παρακαλείστε να ανατρέξετε επίσης στα κοινά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα των ΕΕΑ σχετικά με την εφαρμογή των πολιτικών ΚΕΧ/ΧΤ σε επίπεδο ομίλου σε τρίτες χώρες, της 6ης Δεκεμβρίου 2017: JC 2017 25

- α) στατιστικά στοιχεία που είναι ενοποιημένα σε επίπεδο ομίλου, ιδίως όσον αφορά την έκθεση σε κίνδυνο και τις ύποπτες δραστηριότητες·
- β) παρακολούθηση των εγγενών κινδύνων που έχουν προκύψει σε μία θυγατρική ή υποκατάστημα και σε άλλες θυγατρικές και υποκαταστήματα, και ανάλυση των επιπτώσεων των υπολειπόμενων κινδύνων·
- γ) εποπτικούς ελέγχους, εσωτερικούς ή εξωτερικούς ελέγχους θυγατρικών ή υποκαταστημάτων του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, περιλαμβανομένων των σοβαρών αδυναμιών που εντοπίζονται στις πολιτικές και τις διαδικασίες ΚΕΧ/ΧΤ του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, και των ενεργειών ή συστάσεων για διορθωτικά μέτρα· και
- δ) πληροφορίες σχετικά με την καθοδήγηση και την εποπτεία θυγατρικών και υποκαταστημάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στις θυγατρικές και τα υποκαταστήματα που βρίσκονται σε χώρες υψηλού κινδύνου, κατά περίπτωση.

83. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ μιας θυγατρικής ή υποκαταστήματος πρέπει να διαθέτει απευθείας διάυλο αναφοράς με τον υπεύθυνο συμμόρφωσης σε θέματα ΚΕΧ/ΧΤ του ομίλου.

84. Ο όμιλος πρέπει να διασφαλίζει ότι οι πολιτικές και οι διαδικασίες που εφαρμόζουν οι οντότητες ευθυγραμμίζονται με τις διαδικασίες και τις πολιτικές του ομίλου εφόσον επιτρέπεται από το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο. Με βάση τα κριτήρια αναλογικότητας, τα πιστωτικά ιδρύματα ή οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί πρέπει, κατά περίπτωση, να συγκροτούν επιτροπές (περιλαμβανομένης μιας επιτροπής συμμόρφωσης) του διοικητικού οργάνου κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας, όπως ορίζεται στο τμήμα 5 των αναθεωρημένων κατευθυντήριων γραμμών της ΕΑΤ για την εσωτερική διακυβέρνηση¹⁷.

¹⁷ Αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση βάσει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ: ΕΒΑ/ΓΛ/2021/05